

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1347331
Portefeuillehouder: Désiré van Laarhoven, Wim van der Zanden
Steller: Monique Weber

Onderwerp

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De Omgevingsvisie Boxtel (gewijzigd) vast te stellen.
2. De omgevingseffectrapportage vast te stellen.
3. De nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel vast te stellen.
4. Kennis te nemen van het toetsingsadvies van de commissie mer.
5. De notitie Uitwerking advies commissie mer vast te stellen.
6. De structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 in te trekken.

Inleiding

In 2021 zijn we een interactief traject gestart voor het opstellen van de eerste omgevingsvisie Boxtel. Uw gemeenteraad is nauw betrokken bij het proces om te komen tot een omgevingsvisie voor Boxtel. Er is een klankbordgroep gemeenteraad ingesteld en er hebben diverse werksessies met u plaatsgevonden over dit onderwerp. Eind december 2022 heeft u het ambitiedocument van de omgevingsvisie vastgesteld. Met verschillende betrokkenen, binnen en buiten de organisatie, is gewerkt aan de vertaling van het ambitiedocument naar de ontwerp omgevingsvisie. Begin 2024 heeft het college van Burgemeester en Wethouders de ontwerp omgevingsvisie samen de omgevingseffectrapportage (OER) vrijgegeven voor inspraak. Van 22 januari tot en met 4 maart 2024 heeft de ontwerp omgevingsvisie samen met de omgevingseffectrapportage ter inzage gelegen. De ontvangen zienswijzen en het voorstel tot aanpassing van de omgevingsvisie zijn verwerkt in de nota beantwoording zienswijzen.

De commissie voor de milieueffectrapportage (commissie mer) is gevraagd een toetsingsadvies te geven op de OER die bij de omgevingsvisie hoort. Op 22 mei 2024 heeft de commissie haar toetsingsadvies uitgebracht. Op de inhoud hiervan en de wijze waarop daar rekening mee is gehouden bij de besluitvorming over de omgevingsvisie wordt verderop in dit voorstel ingegaan.

Met afronding van de inspraak- en ontwerpprocedure en het ontvangen toetsingsadvies van de commissie mer is de omgevingsvisie met bijhorende OER gereed om vast te stellen. We zien deze vaststelling enerzijds als een mijlpaal voor afronding van de fase van totstandkoming. En anderzijds als het startpunt om de omgevingsvisie verder uit te werken en te realiseren.

Beoogd resultaat

Vaststelling van de omgevingsvisie Boxtel.

Argumenten

1.1 *Een omgevingsvisie is verplicht op grond van de Omgevingswet*

De Omgevingswet verplicht gemeenten om een omgevingsvisie vast te stellen. De omgevingsvisie beschrijft hoe de fysieke leefomgeving in Boxtel zich op langere termijn ontwikkelt en wat de gemeente daar op hoofdlijnen aan wil doen. De omgevingsvisie is het instrument om samenhang in het beleid voor de fysieke leefomgeving aan te brengen. Er is één omgevingsvisie voor de gehele gemeente Boxtel.

1.2 *Het vaststellen van een omgevingsvisie is één van de actiepunten uit het beleidsakkoord 2021-2026 'Samen aan de slag'.*

In deze integrale visie richting 2040 komen voor het fysieke domein veel onderwerpen uit het beleidsakkoord terug. Dit gebeurt aan de hand van de thema's Aangenaam Leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid.

1.3 *Bestaand beleid is geïnventariseerd en een uitgebreid participatietraject is doorlopen*

Voor het opstellen van de omgevingsvisie is een beleidsanalyse uitgevoerd. Hierin is geïnventariseerd welk bestaand beleid meegenomen wordt in de omgevingsvisie. Ook nieuwe beleidsdocumenten worden geïntegreerd in de omgevingsvisie. Een goed voorbeeld hiervan is het vastgestelde programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023 – 2028.

Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen om zoveel mogelijk inwoners, ondernemers, stakeholders en ketenpartners bij het opstellen van de omgevingsvisie te betrekken.

- Voor fase 1 (dromen) is het participatieplan door de gemeenteraad vastgesteld in juli 2021 (zaak 1269777). In deze fase zijn de volgende middelen ingezet om informatie op te halen bij geïnteresseerden: swipocratie (participatie tool), een online vragenlijst, een interactieve kaart, mailbox waar geïnteresseerden vragen konden stellen en opmerkingen konden doorgeven, bijeenkomsten in verschillende gemeenschapshuizen (door Covid-19 hebben er ook een aantal online plaats gevonden), bijeenkomsten medewerkers van buitenschoolse opvang (BSO), brede ambtelijke bijeenkomst en een sessie met het college. In het totaal hebben ruim 800 geïnteresseerden input geleverd.

- Voor fase 2 (bouwvoorbereiding) zijn de volgende middelen ingezet: werksessies met ketenpartners, werksessies met maatschappelijke stakeholders, swipocratie, werksessie met de gemeenteraad, werksessie met het college en een brede ambtelijke werksessie.
- In fase 3 (bouwen) was er een werksessie voor het college, een werksessie voor de gemeenteraad, bijeenkomsten voor ambtenaren samen met ketenpartners & maatschappelijke stakeholders, gemeentehuiskamergesprekken voor inwoners en gastlessen op het JRL.
- In fase 4 (oplevering) is de omgevingsvisie onder de aandacht gebracht door middel van een kaartenactie. In deze fase is er een werksessie met de gemeenteraad geweest en zijn er verschillende overleggen met het college geweest.
- De gemeenteraad is via de klankborggroep omgevingsvisie op de hoogte gehouden van de gemaakte stappen.
- Tot slot heeft de ontwerp omgevingsvisie nog formeel 6 weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn er nog twee inloopmomenten voor geïnteresseerden georganiseerd.

1.4 Integrale benadering van beleid in de fysieke leefomgeving

Ook in de gemeente Boxtel zijn veel opgaven die samenkomen in de leefomgeving. Er zijn ook maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, gezonde leefomgeving en klimaatveranderingen, die in Boxtel leiden tot ontwikkelingen. Soms kunnen deze opgaven worden gecombineerd, maar niet altijd. Er is een beperkte ruimte beschikbaar en niet alles kan zomaar overal. Dit vraagt om een visie die kaders schept en richting geeft aan toekomstige ontwikkelingen. De omgevingsvisie is de integrale langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving voor de gemeente Boxtel. De omgevingsvisie richt zich op 4 hoofdthema's: 1) Aangenaam leven, 2) Verbindend netwerk, 3) Krachtige economie, 4) Inclusieve duurzaamheid. Deze thema's zijn zowel uitgewerkt in tekst als op kaart. De tekst is leidend. In de omgevingsvisie worden 7 deelgebieden beschreven. Uitwerking vindt op basis van de Omgevingswet plaats in programma's.

1.5 De raad moet de omgevingsvisie vaststellen.

De bevoegdheid tot het vaststellen van de omgevingsvisie ligt bij de gemeenteraad. Een omgevingsvisie bindt alleen de gemeente zelf en heeft geen directe juridische gevolgen voor andere partijen. Wel vormt de visie het kader voor de nadere uitwerking omgevingsprogramma's, het omgevingsplan en ook concrete projecten en initiatieven.

2.1 Effecten van de keuzes zijn in beeld gebracht in de omgevingseffectrapportage (OER)

Om goede keuzes te kunnen maken voor de toekomst, kijken we ook naar de impact die de verschillende keuzes hebben op de omgeving. Dat is gedaan in het OER. Hierin wordt de impact van onder andere milieu, gezondheid, veiligheid en duurzaamheid meegenomen. Dit traject heeft gelijktijdig opgelopen met het opstellen van de omgevingsvisie. Voor de omgevingsvisie zijn de effecten van twee scenario's met elkaar vergeleken. Aan de hand van deze vergelijking is het voorkeursalternatief (de omgevingsvisie) opgesteld. Zo is het advies uit het OER meegenomen in de keuzes die uiteindelijk in de ontwerp omgevingsvisie zijn gemaakt. Met het OER wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om een milieu effect rapportage op te stellen. Verplicht onderdeel van de procedure is dat de Commissie mer advies uitbrengt over het OER.

3.1 De ontvangen zienswijzen geven aanleiding om de ontwerp omgevingsvisie gewijzigd vast te stellen

De ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage heeft formeel ter inzage gelegen. Er zijn 89 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn samengevat in de Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport en daarin voorzien van een inhoudelijke beoordeling. Tevens is in de nota aangegeven welke zienswijzen aanleiding geven tot gewijzigde vaststelling. Voor de volledige inhoud wordt verwezen naar de Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport (bijlage 1).

4.1 Commissie mer geeft aan dat proces goed doorlopen is en dat er goede bouwstenen liggen voor vervolgbesluiten.

De commissie mer geeft aan dat het OER methodisch goed onderbouwd is en waardevolle informatie bevat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien dat het OER

een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het 'rad van de leefomgeving' geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De 'foto van de leefomgeving' is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten, aldus de commissie.

5.1 Het toetsingsadvies van de commissie mer ligt in lijn met vervolgaanpak uitwerking omgevingsvisie.

De commissie mer geeft aan dat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen in programma's en omgevingsplan. Of de ambities gehaald worden is wel afhankelijk van die keuzes. De commissie adviseert om op basis van het OER een overzicht te maken met de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. Dit is uitgewerkt in de notitie uitwerking advies commissie mer (zie bijlage 5).

6.1 Structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 vervalt

Met de vaststelling van de omgevingsvisie komt de structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 te vervallen. Deze moet worden ingetrokken, omdat deze wettelijk gezien anders ook blijft gelden. Omdat de raad de structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 heeft vastgesteld, moet de raad ook het besluit nemen om deze in te trekken.

Kanttekeningen

1.1 Uitdaging om te realiseren

De omgevingsvisie is zelfbindend voor de gemeente. Dit betekent dat de gemeente zich moet inspannen om de omgevingsvisie te realiseren. Om de ambities te realiseren is het nodig, dat veel partijen (gemeente, ontwikkelaars, producenten en inwoners) samenwerken. Hier is integrale afstemming voor nodig. Uitwerking van de omgevingsvisie vindt plaats via het opstellen van programma's en het omgevingsplan. Onder de Omgevingsvisie is monitoring verplicht. Dan wordt ook inzichtelijk of en in welke mate de ambities zijn gerealiseerd.

1.2 Afwijken bij zwaarwegend gemeenschappelijk belang

Een beperkte plaatselijke afname van één of meer kernkwaliteiten kan verdedigbaar zijn als hiermee een zwaarwegend gemeenschappelijk belang is gediend. Deze afweging is in elke situatie anders en zal dus per situatie gemotiveerd moeten worden. 4 jaar na vaststelling wordt de omgevingsvisie geactualiseerd. Dit kan nodig zijn om ambities bij te stellen of in te spelen op landelijke ontwikkelingen.

1.3 Autonome ontwikkelingen mogelijk in strijd met de omgevingsvisie

Lopende projecten waar al een bestemmingsplan voor is vastgesteld, een vergunning voor is verleend of een planologische procedure voor is gestart, maar die nog niet gerealiseerd zijn kunnen in strijd zijn met de ambities zoals opgenomen in de omgevingsvisie. Dit zijn autonome ontwikkelingen en kunnen daarom toch gerealiseerd worden. De omgevingsvisie geldt voor nieuwe ontwikkelingen.

3.1 Veel waardevolle input voor omgevingsprogramma's

De omgevingsvisie is op hoofdlijnen. De uitwerking daarvan gebeurt in o.a. omgevingsprogramma's. Veel zienswijzen bevatten waardevolle input voor deze omgevingsprogramma's. De meeste zienswijzen gingen al in op de verdere uitwerking van de omgevingsvisie of vroegen om betrokken te worden bij de verdere uitwerking. Deze input bewaren we voor het moment dat we met de omgevingsprogramma's aan de slag gaan.

-

Financiën

Totstandkoming omgevingsvisie.

De kosten voor het opstellen van de omgevingsvisie zijn betaald uit het budget dat beschikbaar is gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet. Het budget is toereikend.

De kosten voor het opstellen van de omgevingseffectrapportage en het advies door de commissie mer zijn betaald uit het bestaand budget bij het beleidsproduct "project omgevingswet". Het budget is toereikend.

Uitwerking omgevingsvisie.

De uitwerking van de omgevingsvisie vraagt om een langjarige inzet van personeel en middelen en om samenwerking met stakeholders en ketenpartners. De uitwerking vindt gefaseerd plaats in omgevingsprogramma's en gebiedsgerichte programma's en bestaat uit afzonderlijke besluiten met bijhorende financiering. De gemeentelijke begroting is hierbij kaderstellend.

Uitvoering

De omgevingsvisie vormt het kader voor de nadere uitwerking in het omgevingsplan, omgevingsprogramma's en ook concrete projecten en initiatieven.

Na vaststelling van de omgevingsvisie start de uitwerking van de omgevingsvisie in omgevingsprogramma's. Dit zijn zowel thematische als gebiedsgerichte programma's. Hierin werken we de ambities uit naar concrete doelstellingen en geven we aan hoe deze gerealiseerd gaan worden en hoe we dat gaan monitoren. De Omgevingswet bepaalt dat het college van Burgemeester en Wethouders het bevoegd gezag is voor het vaststellen van omgevingsprogramma's (artikel 3.4 Ow). Het omgevingsprogramma kan wel voor instemming / ondersteuning aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Afhankelijk van de inhoud van het omgevingsprogramma en de financiële consequenties (gemeenteraad besluitnemend orgaan) zal per omgevingsprogramma de wijze van samenwerking met de gemeenteraad en haar rol worden bepaald.

De uitvoering van omgevingsprogramma's vraagt om een aanpak van programmatisch werken. Hoe het programmatisch werken vormgegeven wordt in de organisatie, wordt als eerste uitgewerkt. Daarnaast wordt de prioritering van uit te werken omgevingsprogramma's bepaald.

We monitoren of de ambities van de omgevingsvisie worden gehaald. Als dit niet het geval is kunnen maatregelen worden genomen, zoals het starten van een programma. Zo nodig actualiseren we de omgevingsvisie door bijvoorbeeld een nieuwe ambitie toe te voegen of in te spelen op landelijke ontwikkelingen. In december 2022 heeft u bij het vaststellen van de ambities bepaald dat we de omgevingsvisie herzien 4 jaar na vaststelling.

Communicatie

Inspraakprocedure.

De ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage heeft van 22 januari tot en met 4 maart 2024 ter inzage gelegen. De formele aankondiging van de ter inzage legging is gemeld in het gemeenteblad. Daarnaast is de ter inzage legging breed aangekondigd via onze eigen kanalen (website, advertentie in de krant en social media). Met name de advertentie op social media is goed bekeken: meer dan 10.000 keer.

Ketenpartners, stakeholders en degenen die zich hebben aangemeld om op de hoogte te blijven, zijn per e-mail op de hoogte gebracht van de ter inzagelegging. Voor geïnteresseerden hebben we nog twee inloophmomenten georganiseerd. Tijdens deze inloophmomenten konden ze de stukken inzien en vragen stellen aan projectteamleden. In totaal hebben ongeveer 50 burgers één van de twee inloophmomenten bezocht.

Er zijn 89 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn samengevat in de Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en daarin voorzien van een inhoudelijke beoordeling.

Na vaststelling omgevingsvisie.

Op overheid.nl (officiële publicaties), in het wekelijkse persgesprek en via onze eigen kanalen wordt de vaststelling van de omgevingsvisie Boxtel bekend gemaakt. De omgevingsvisie is altijd digitaal

raadpleegbaar via de projectenwebsite, zie: <https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/homepage>. In een infographic wordt de vastgestelde omgevingsvisie uitgelegd.

Als uw raad instemt met de nota beantwoording zienswijzen wordt deze verzonden naar de personen die een zienswijzen ingediend hebben.

De vastgestelde omgevingsvisie inclusief bijbehorende documenten worden gepubliceerd op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Na het vaststellen van de omgevingsvisie is geen beroep / bezwaar mogelijk.

Bijlagen

1. Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport.
2. Omgevingsvisie gemeente Boxtel
3. Omgevingseffectrapportage Boxtel
4. Toetsingsadvies OER commissie mer
5. Notitie: Uitwerking advies commissie mer.

Na besluitvorming van uw gemeenteraad zijn bijlage 1, 2 en 3 ook digitaal beschikbaar via de speciale projectwebsite:

<https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/homepage>

Boxtel, 2 juli 2024

Burgemeester en wethouders van Boxtel,
de secretaris,

de burgemeester,

V.C. Fijneman

R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Niet van toepassing

Contactpersoon

Wil Krause, teammanager Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling

Raadsbesluit

Registratienr.: 1347331

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 juli 2024;

Besluit

1. De Omgevingsvisie Boxtel (gewijzigd) vast te stellen.
2. De omgevingseffectrapportage vast te stellen.
3. De nota beantwoording zienswijze omgevingsvisie Boxtel vast te stellen.
4. Kennis te nemen van het toetsingsadvies van de commissie mer
5. De notitie Uitwerking advies commissie mer vast te stellen.
6. De structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 in te trekken.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 10 december 2024;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier,

de voorzitter,

I.H.M. Smits

R.S. van Meygaarden